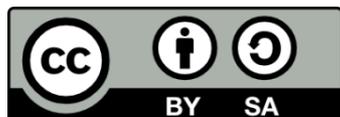

Γεωργική Εκπαίδευση

Ενότητα 3: Η εξέλιξη της γεωργικής εκπαίδευσης από την αρχαιότητα έως σήμερα

Αφροδίτη Παπαδάκη-Κλαυδιανού
Τμήμα Γεωπονίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Η εξέλιξη της γεωργικής εκπαίδευσης από την αρχαιότητα έως σήμερα

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Περιεχόμενα ενότητας (1)

1. Η γεωργία στην αρχαιότητα.
2. Η γεωργία στη μυθολογία.
3. Ησίοδος και γεωργία.
4. Ο Ξενοφώντας για τη γεωργία.
5. Ημερομηνίες-σταθμοί για τη γεωργική εκπαίδευση.
6. Η Διεύθυνση Γεωργικών Εφαρμογών και Εκπαίδευσης.

Περιεχόμενα ενότητας (2)

7. Παροχή γεωργικής εκπαίδευσης από το Υπουργείο Γεωργίας.
8. Τοπικά Κέντρα Αγροτικής Ανάπτυξης.
9. Επαγγελματικά Λύκεια.
10. Επαγγελματικές Σχολές.
11. Ο.Γ.Ε.Ε.Κ.Α «ΔΗΜΗΤΡΑ».
12. Τριτοβάθμια γεωργική εκπαίδευση.

Σκοποί ενότητας

- Σκοπός της ενότητας είναι να διευκρινιστεί η σπουδαιότητα της γεωργικής εκπαίδευσης από τη αρχαιότητα έως σήμερα, καθώς η γεωργία απασχόλησε πολλούς αρχαίους φιλοσόφους.
- Η ενότητα επιχειρεί να κάνει μια ιστορική αναδρομή της γεωργικής εκπαίδευσης από την αρχαιότητα έως σήμερα.
- Καταγράφει επίσης τις μορφές γεωργικής εκπαίδευσης και τους φορείς που την παρέχουν, ενώ τονίζει τη σημασία του Υπουργείου Γεωργίας στην προώθησή της.
- Τέλος, στην ενότητα αναλύεται η θέση της γεωργικής εκπαίδευσης στο πλαίσιο του σημερινού εκπαιδευτικού συστήματος.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η σημασία της γεωργίας και η γεωργική εκπαίδευση κατά τους αρχαίους Ελληνικούς χρόνους

Γιατί ιστορική αναδρομή της γεωργίας και της γεωργικής εκπαίδευσης;

- Σύμφωνα με σύγχρονες απόψεις - τα σημερινά **προβλήματα** της γεωργίας μπορούν να κατανοηθούν καλύτερα και να **επιλυθούν** ευκολότερα εφόσον αντιμετωπιστούν με βάση το υπόβαθρο της **ιστορικής** τους **προέλευσης**.

Η γεωργία και ο αγροτικός πληθυσμός στην αρχαιότητα

- Η λέξη «δημοκρατία» κρύβει μέσα της τη λέξη Δήμητρα - όνομα της Θεάς της Γεωργίας.
- Στην Αρχαία Ελλάδα αρχικά εκείνοι, οι οποίοι καλλιεργούσαν τη γη, ήταν εκείνοι που αποτελούσαν το «**Δήμο**» δηλαδή το **λαό**.
- Αυτός ο «Δήμος» δικαιολογούσε κάθε φορά την ίδρυση μιας **πόλης-κράτος**.
- **Προϋπόθεση** λοιπόν για τη δημιουργία μιας νέας πόλης-κράτος ήταν ο Δήμος δηλ. ο αγροτικός πληθυσμός.

Η διδασκαλία της γεωργίας στην αρχαία Ελλάδα

- Η φιλοσοφία γενικά πάνω στην οποία στηριζόταν η **διδασκαλία** της Γεωργίας στην Αρχαία Ελλάδα περιλάμβανε τόσο την **τεχνική της καλλιέργειας** όσο και την **ηθική διαπαιδαγώγηση** του ανθρώπου δηλ. κανόνες συμπεριφοράς και ήθη, τα οποία ακόμη και σήμερα προσδιορίζουν την αρμονική συμβίωση των ανθρώπων μέσα στην κοινωνία.

Η γεωργία στη μυθολογία

- Σύμφωνα με την Ελληνική Μυθολογία η θεά Δήμητρα είχε στη δικαιοδοσία της την **εκπαίδευση** των Ιερέων, δηλαδή των σημερινών **γεωπόνων**.
- Οι γεωπόνοι ήταν υπεύθυνοι για τη **διάδοση** στους ανθρώπους της **καλλιέργειας** του **σίτου**.
- Ο **Τριπτόλεμος** ήταν ο πρώτος Γεωπόνος των Γεωργικών Εφαρμογών.

Ησίοδος και γεωργία (1)

- Το έργο του Ησίοδου «Έργα και Ημέραι» που γράφτηκε τον 8^ο π.Χ. αιώνα, είναι ένα έπος που περιγράφει τη **ζωή των γεωργών**.
- Σύμφωνα με αυτό:
- Βασικές προϋποθέσεις για την εκμετάλλευση ενός αγροκτήματος:
«...καταρχήν χρειάζεται ένα κτήμα, μια γυναίκα, ένα βόδι για όργωμα... μετά «ελεύθερο από σκουλήκια ξύλο» για να φτιαχτεί γερό άροτρο, το άρμα πρέπει να το οδηγεί ένας νέος άνδρας.»

ΗΣίοδος και γεωργία (2)

.....

- και συνεχίζει το έργο του με τις διάφορες εργασίες που απαιτούνται κατά τη διάρκεια των τεσσάρων εποχών του έτους τόσο στο φυτικό όσο και στο ζωικό βασίλειο.

Ησίοδος vs Όμηρος

- Ο Ησίοδος στο έργο του αναφέρεται στους «μικρούς άνδρες» και στους **συνηθισμένους χωρικούς**.
- Αντίθετα, ο **Όμηρος** στα έργα του δίνει έμφαση:
 - Στους ισχυρούς άνδρες.
 - Στις μεγάλες μάχες.
 - Στην εξύμνηση των ανδραγαθημάτων.
- Σύμφωνα με τον Ησίοδο:
 - Μεγαλύτερη αξία για έναν άνθρωπο έχει η εργασία και η γνώση της καρποφορίας της γης.

Ο Ξενοφώντας για τη γεωργία (1)

- Ο Ξενοφώντας, μαθητής του Σωκράτη, τον 5^ο π.Χ. αιώνα, με το έργο του «Οικονομικός» εισάγει δύο έννοιες:
 - Τον Οίκο.
 - Το Νόμο.

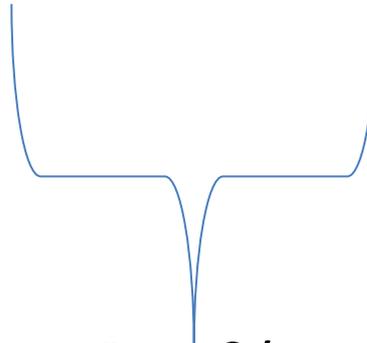

Ο Ξενοφώντας για τη γεωργία (2)

Οίκος

- Συνολική περιουσία.
- Ό,τι υπάρχει μέσα και έξω.
- Άνθρωποι.
- Ζώα.
- Έδαφος.
- Καταγραφή των υπαρχόντων.

Νόμος

- Κανόνας.
 - Νόρμα.
 - Έθος.
 - Έθιμο.
-
- Οριοθέτηση της συμπεριφοράς.

Ο Οικονομικός του Ξενοφώντα (1)

- Το πρώτο μέρος του έργου περιλαμβάνει τη συνομιλία Σωκράτη και Κριτόβουλου:

.....

Τελειώνει με τη φράση:

«... με τη βοήθεια της Γεωργίας μπορεί κανείς, Σωκράτη, να διάγει (έχει) την ωραιότερη, καλύτερη και πιο ευχάριστη ζωή.»

- Στο δεύτερο μέρος προσπαθεί να απαντήσει στο ερώτημα:

«Ποιος είναι ο στόχος που θα πρέπει να επιτευχθεί με την απασχόληση στη γεωργία;»

Ο Οικονομικός του Ξενοφώντα (2)

- Σκοπός του «ιδανικού ανθρώπου» είναι η αύξηση της περιουσίας.
- Παρακάτω αναφέρει ότι:
«...το μεγαλύτερο και σπουδαιότερο καθήκον ενός ωραίου και καλού άνδρα είναι η μόρφωση της γυναίκας του...»
- Προέκταση αυτού είναι ότι στην καλή **διαχείριση** (εκμετάλλευση) ενός αγροκτήματος ανήκει και η **ικανότητα** να μπορεί κανείς να **διευθύνει** (καθοδηγεί) ανθρώπους.

Ο Ξενοφώντας για την αγρότισσα (1)

- Μέσα στο δεύτερο τμήμα του «Οικονομικού» γίνεται μια πλήρης περιγραφή για τη **θέση της γυναίκας**:
 - Ήταν η «κυρία» του αγροτικού νοικοκυριού.
 - Μοιραζόταν τις δουλειές με τον άνδρα της.
 - Φρόντιζε τη διατήρηση, την προετοιμασία και τη διανομή των αγαθών, που έφερνε ο άνδρας στο σπίτι.
 - Ανέτρεφε τα παιδιά.
 - Επέβλεπε γενικά τη λειτουργία του σπιτιού.

Ο Ξενοφώντας για την αγρότισσα (1)

- Η εικόνα που θέλει να δώσει ο Ξενοφώντας για τη γυναίκα είναι ότι:
 - Σκέφτεται ανεξάρτητα.
 - Ενεργεί ελεύθερα.
 - Καλύπτει όλο το πεδίο δράσης της.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Γεωργική Εκπαίδευση από τη σύσταση του Ελληνικού κράτους μέχρι το 1950

Ημερομηνίες-σταθμοί για τη Γεωργική Εκπαίδευση (1)

- **Αφετηρία το 1829:**
 - Ιδρύεται η Γεωργική Σχολή της Τίρυνθας στο Ναύπλιο.
- Το 1829 γίνεται τα πρώτο **συστηματικό βήμα:**
 - Ιδρύεται το Τμήμα Γεωργίας στο Υπουργείο Εσωτερικών.

Ημερομηνίες-σταθμοί για τη Γεωργική Εκπαίδευση (2)

- Το 1829 ιδρύονται τα Γεωργικά Σχολεία:
 - Του Βοτανικού στην Αθήνα.
 - Της Τίρυνθας στο Ναύπλιο.
 - Του Αϊδινίου στη Λάρισα.
- Το 1910 ιδρύεται το Υπουργείο Γεωργίας, Βιομηχανίας και Εμπορίου.
- Το 1911 μετονομάζεται σε Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και καταρτίζεται ο **Καταστατικός Χάρτης της Γεωργικής Εκπαίδευσης.**

Ημερομηνίες-σταθμοί για τη Γεωργική Εκπαίδευση (3)

- Το 1911 ιδρύεται η **Αβερώνφειος Γεωργική Σχολή Λάρισας** (τριετής φοίτηση).
- Το 1914 ιδρύονται τα Κατώτερα Πρακτικά Γεωργικά Σχολεία.
- Την ίδια χρονιά δημιουργούνται θέσεις **Νομογεωπόνων** σε όλους τους νομούς.

Ημερομηνίες-σταθμοί για τη Γεωργική Εκπαίδευση (4)

- Αποστολή των Νομογεωπόνων:
 - Η ίδρυση γεωργικών σχολών και η λειτουργία τους.
 - Η καθοδήγηση του αγροτικού πληθυσμού για την ανάπτυξη της γεωργίας.
 - Η γεωργική έρευνα.
- Το 1917 ιδρύεται το **Υπουργείο Γεωργίας και Δημοσίων Κτημάτων.**

Ημερομηνίες-σταθμοί για τη Γεωργική Εκπαίδευση (5)

- Την ίδια χρονιά με την ίδρυση του Υπουργείου Γεωργίας:
 - Οργανώνονται – μετά από 100 χρόνια – ελεύθερου βίου οι **Γεωργικές Υπηρεσίες** για τη μελλοντική ανάπτυξη της ελληνικής γεωργίας σε όλους τους Νομούς.
- Το 1920 καθιερώνεται η **συστηματική γεωργική εκπαίδευση** από ομάδα γεωπόνων.

Μορφές συστηματικής γεωργικής εκπαίδευσης

- Οι μορφές γεωργικής εκπαίδευσης που καθιερώνονται είναι:
 - Σχολική και Εξωσχολική Γεωργική Εκπαίδευση.
 - Επαγγελματική Γεωργική Εκπαίδευση.
 - Ανώτερη και Ανώτατη Γεωργική Εκπαίδευση.

Σχολεία και μορφές γεωργικής εκπαίδευσης

- Για την υλοποίηση αυτών των μορφών εκπαίδευσης ιδρύθηκαν και **λειτουργήσαν**:
 - Σχολικοί κήποι στα δημοτικά σχολεία.
 - 18 Πρακτικές Γεωργικές Σχολές.
 - Δύο Μέσες Γεωργικές Σχολές (Λάρισα και Πάτρα).
 - Η Ανώτατη Γεωπονική Σχολή Αθηνών. Ιδρύθηκε το 1920 και έως το 1959 υπαγόταν στο Υπουργείο Γεωργίας.
 - Το Τμήμα Γεωπονίας στη Φυσικομαθηματική Σχολή (ΦΜΣ)-Α.Π.Θ.

Ίδρυση Γεωπονικής και Δασολογικής Σχολής

- Το 1937 ιδρύεται η **Γεωπονική και Δασολογική Σχολή**, ενώ ήδη από το 1928-29 είχε ιδρυθεί το Τμήμα Γεωπονίας στη ΦΜΣ.
- Όλα τα προηγούμενα λειτούργησαν έως το 1939.
- Κατά τη δεκαετία **1939-1949** τέθηκαν σε διαθεσιμότητα εξαιτίας του Β΄ Παγκοσμίου και του Εμφυλίου Πολέμου.

Ίδρυση Διεθνούς Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας (FAO)

- Το 1947 ιδρύεται ο **FAO** στην Ιταλία.
- Πρόκειται για μια υπηρεσία που είναι υπεύθυνη για:
 - Τη διάδοση τεχνικών γνώσεων και πληροφοριών στον αγροτικό πληθυσμό.
 - Με **σκοπό**:
 - Την ανύψωση του βιοτικού του επιπέδου μέσω της εφαρμογής βελτιωμένων μεθόδων εργασίας στη γεωργία, κτηνοτροφία και αγροτική οικιακή οικονομία.

Ίδρυση Διεύθυνσης Γεωργικών Εφαρμογών και Εκπαίδευσης

- Το 1950 ιδρύεται η Διεύθυνση στο Υπουργείο Γεωργίας.
- Αντικειμενικοί σκοποί της ήταν:
 - Η εφαρμογή βελτιωμένων μεθόδων εργασίας.
 - Η εκτέλεση μικρών εγγειοβελτιωτικών έργων.
 - Η εκμετάλλευση Προτύπων Δημόσιων Κτημάτων.
 - Η βελτίωση και καλύτερη εκμετάλλευση των βοσκοτόπων.
 - Η **παροχή** στον αγροτικό πληθυσμό **τεχνικών γνώσεων** και **πληροφοριών** για την ανύψωση του βιοτικού τους επιπέδου.

Τμήματα της Διεύθυνσης Γεωργικών Εφαρμογών και Εκπαίδευσης

- Τα Τμήματα της Διεύθυνσης ήταν:
 - Τμήμα Γεωργικών Εφαρμογών.
 - Τμήμα Γεωργικών Πληροφοριών, βελτιωμένων μεθόδων εργασίας.
 - Τμήμα Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας.
 - Τμήμα Εγγείων Βελτιώσεων.

Λειτουργία της Διεύθυνσης Γεωργικών Εφαρμογών και Εκπαίδευσης (1)

- Για τη δεκαετία 1951-60:
- Η Διεύθυνση και το γεωπονικό προσωπικό κάνει προσπάθειες για βελτίωση των τεχνικών γνώσεων του αγροτικού πληθυσμού με **αντικειμενικό σκοπό:**
 - Ο γεωργός και η οικογένειά του να αποκτήσουν **ικανότητες** για αυτοβοήθεια και **αυτοεπίλυση** προβλημάτων.

Λειτουργία της Διεύθυνσης Γεωργικών Εφαρμογών και Εκπαίδευσης (2)

- Οι γεωπόνοι συνδυάζουν τη γεωργική έρευνα με την πρακτική εφαρμογή με τα παρακάτω:
 - Δοκιμαστικοί αγροί.
 - Εισαγωγή νέων υβριδίων, νέων ειδών φυτών και ζώων.
 - Χρήση ζιζανιοκτόνων.
 - Μέθοδοι συλλογής, τυποποίησης και εμπορίας φρούτων και λαχανικών.
 - Σχολεία Γεωργικής Τεχνικής.

Λειτουργία της Διεύθυνσης Γεωργικών Εφαρμογών και Εκπαίδευσης (3)

- Το 1952 η Διεύθυνση χρησιμοποιεί για πρώτη φορά το **ραδιόφωνο** (2 φορές/εβδομάδα) και καθιερώνει τη μαζική ενημέρωση-πληροφόρηση.
- Δίδεται ακόμη έμφαση στην **εκπαίδευση της αγρότισσας**.
- Ιστορικό γεγονός: **δίπλωμα οδήγησης τρακτέρ**.

Τμήμα Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας

- Το Τμήμα Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας με τους υπαλλήλους του κάνει προσπάθειες για:
 - Βελτίωση **συνθηκών διαβίωσης**, διατροφής, υγιεινής, κατοικίας.
 - Βελτίωση οικογενειακού **εισοδήματος** (εγκατάσταση λαχανόκηπων, ορνιθώνων κ.λπ.).

Η ανάπτυξη της γεωργίας στη δεκαετία 1961-70

- Το 1961-1970 η ελληνική γεωργία παρουσιάζει αρκετά σημαντική **ανάπτυξη** και πρόοδο σε όλους τους κλάδους παραγωγής.
- Δημιουργούνται όμως **προβλήματα** όπως:
 - Υπερπαραγωγή
 - Μη συστηματοποίηση των εξαγωγών
 - Επιλογή από τον ίδιο τον αρχηγό της γεωργικής εκμετάλλευσης των κλάδων παραγωγής.

Ανάγκη για εκπαίδευση

- Για τους παραπάνω λόγους εμφανίζεται επιτακτικά η **ανάγκη για ενημέρωση και εκπαίδευση** για την επίλυση των προβλημάτων του αγροτικού χώρου.
- Κάτω από αυτές τις πιέσεις τίθεται σε εφαρμογή **Νέος Οργανισμός** του Υπουργείου Γεωργίας.
- Εισάγεται η συστηματική εφαρμογή της **Επαγγελματικής Γεωργικής Εκπαίδευσης** (άνδρες, γυναίκες και αγροτική νεολαία).

Ίδρυση Κέντρων Γεωργικής Εκπαίδευσης

- Ιδρύονται **21** Κέντρα Γεωργικής Εκπαίδευσης.
- **Αποστολή** τους είναι:
- Η εκτέλεση ταχύρυθμων προγραμμάτων Γεωργικής Εκπαίδευσης σε όλα τα θέματα που απασχολούν το γεωργικό πληθυσμό (γεωργική εκμετάλλευση και αγροτικό νοικοκυριό).

Επιτεύξεις μέχρι το 1967 (1)

- Κατά την περίοδο αυτή **ισχυροποιήθηκε** στην Ελλάδα ο θεσμός των Γεωργικών Εφαρμογών με:
 - την αύξηση της γεωργικής παραγωγής τόσο σε ποιότητα όσο και ποσότητα.
 - τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και κατοικίας στις αγροτικές κοινότητες.
- Ακόμη επιτεύχθηκαν στόχοι (αρχικοί) της Αγροτικής Πολιτικής κυρίως στα σιτηρά και το βαμβάκι.

Επιτεύξεις μέχρι το 1967 (2)

- Επιπλέον επιτεύχθηκε **αυτάρκεια** της αγροτικής παραγωγής.
- Εκτός αυτού εισήχθηκαν καινούριες καλλιέργειες, όπως τα **ζαχαρότευτλα**.
- Επεκτάθηκαν οι **εξαγωγές** σε:
 - Φρούτα.
 - Λαχανικά.
 - Ελιές.

Επιτεύξεις μέχρι το 1967 (3)

- Η **Διεύθυνση** Γεωργικών Εφαρμογών και Εκπαίδευσης **συνέβαλε** στις επιτυχίες αυτές, κύρια στα πεδία της Γεωργικής Τεχνολογίας, της Γεωργικής Τεχνικής και του Αγροτικού Νοικοκυριού.
- Παρόλα αυτά, οι επιτυχίες **δεν ανταποκρίθηκαν** στις απαιτήσεις της εποχής γιατί:
 - τόσο ο αρχηγός της γεωργικής εκμετάλλευσης.
 - όσο και η αγρότισσα
- Δεν μυήθηκαν στην **οικονομική διαχείριση** της εκμετάλλευσης και του νοικοκυριού.

Εξελίξεις από το 1975 έως το 1977

- Το 1975 τίθεται και πάλι σε ισχύ ο Οργανισμός του Υπουργείου Γεωργίας του 1961.
- Κατά την τριετία 1975-1977 λαμβάνουν χώρα συζητήσεις-συσκέψεις κλπ. για να γίνουν προτάσεις για την **ανασυγκρότηση των Υπηρεσιών** του Υπουργείου Γεωργίας.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Οργάνωση και παροχή εκπαίδευσης στον αγροτικό πληθυσμό μέχρι την αναδιοργάνωση του Υπουργείου Γεωργίας

Παροχή γεωργικής εκπαίδευσης από το Υπουργείο Γεωργίας

- Η σημερινή **δομή**, οργάνωση και λειτουργία της Γ. Εκπαίδευσης – σε επίπεδο Υπουργείου Γεωργίας – βασίζεται στον Οργανισμό του Υπουργείου Γεωργίας του 1977 (Π.Δ. 433).
- Το οργανωτικό σχήμα επιτρέπει την παρουσίαση της δομής των Υπηρεσιών σε 4 επίπεδα:
 - I. Επίπεδο Κεντρικής Υπηρεσίας.
 - II. Περιφερειακό επίπεδο.
 - III. Επίπεδο Νομού.
 - IV. Επίπεδο Κοινότητας (τοπικό επίπεδο).

Πεδία δράσης του Γραφείου Γεωργικής Ανάπτυξης (1)

- Πληροφόρηση για τις κατευθύνσεις της Εθνικής και Κοινής Αγροτικής Πολιτικής.
- Παροχή τεχνικής βοήθειας και συμβουλών για τις καλλιέργειες σε όλη την καλλιεργητική περίοδο.
- Σχεδιασμός, διεξαγωγή και αξιολόγηση των πειραματικών σπορείων και πρότυπων αγρών (αγρών-μαρτύρων).
- Συγκεντρώσεις – ομιλίες.
- Διοικητικά καθήκοντα.

Πεδία δράσης του Γραφείου Γεωργικής Ανάπτυξης (2)

- Πληροφόρηση των γεωργών για:
 - Επιδοτήσεις.
 - Συμπλήρωση εντύπων.
- Επιτόπιοι έλεγχοι.
- Εκτιμήσεις ζημιών.
- Εξέταση προϋποθέσεων για συμμετοχή σε σχέδια ανάπτυξης.

Πεδία δράσης των υπαλλήλων Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας

- Βελτίωση των συνθηκών διατροφής, διαβίωσης, διατήρησης τροφίμων, υγιεινής, κοινωνικών σχέσεων και επαφών των μελών της οικογένειας.
- Παροχή γνώσεων και πληροφοριών στην **αγρότισσα**:
 - Για τη βελτίωση της διαχείρισης του οικογενειακού εισοδήματος.
 - Για την εξασφάλιση εξωγεωργικού εισοδήματος.

**Οργάνωση και παροχή εκπαίδευσης
στον αγροτικό πληθυσμό από το
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης από
το 1977 έως το 2008**

Διεύθυνση Γεωργικών Εφαρμογών και Έρευνας του Υπουργείου

- Η Γενική Διεύθυνση Γεωργικών Εφαρμογών και Έρευνας, σε **επίπεδο κεντρικής υπηρεσίας**, αποτελείται από 5 Διευθύνσεις:
 1. Διεύθυνση Γεωργικών Εφαρμογών.
 2. Διεύθυνση Έρευνας.
 3. Διεύθυνση Χωροταξίας και Προστασίας Περιβάλλοντος.
 4. Διεύθυνση Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας.
 5. Διεύθυνση Αγροτικού Συνεργατισμού και Ομαδικών Δραστηριοτήτων.

Διεύθυνση Γεωργικών Εφαρμογών

- Αποτελείται από:
 - Τμήμα Συντονισμού Εφαρμογής και Αξιολόγησης Προγραμμάτων.
 - Τμήμα Διάρθρωσης και Εκσυγχρονισμού Μονάδων Παραγωγής.
 - Τμήμα Εξειδικευμένης Τεχνολογίας και Ειδικών Δραστηριοτήτων.
 - Τμήμα Εκπαίδευσης και Επιμόρφωσης Προσωπικού.
 - Τμήμα Αγροτικών Εκθέσεων Αρχείων – Μουσείων – Βιβλιοθήκης.
 - Τμήμα Ενημέρωσης Αγροτικού Πληθυσμού.

Διεύθυνση Έρευνας

- Αποτελείται από:
 - Τμήμα Προγραμματισμού και Εφαρμογής Πορισμάτων Έρευνας.
 - Τμήμα Φυτικής Έρευνας.
 - Τμήμα Ζωικής και Αλιευτικής Έρευνας.
 - Τμήμα Αγρομετεωρολογικής Έρευνας και Περιβάλλοντος.
 - Τμήμα Γεωργοοικονομικής και Κοινωνιολογικής Έρευνας.

Διεύθυνση Χωροταξίας και Προστασίας Περιβάλλοντος

- Αποτελείται από:
 - Τμήμα Χωροταξίας.
 - Τμήμα Προστασίας Περιβάλλοντος από Γεωργικές Δραστηριότητες.
 - Τμήμα Περιβάλλοντος από Εξωγεωργικές Δραστηριότητες.
 - Τμήμα Οικολογικής Προστασίας Περιβάλλοντος.

Διεύθυνση Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας

- Αποτελείται από:
 - Τμήμα Οργανωτικής Διαχείρισης Πόρων της Οικογένειας
 - Τμήμα Οικογένειας – Αγωγής Υγείας
 - Τμήμα Τροφών – Διατροφής.

Διεύθυνση Αγροτικού Συνεργατισμού και Ομαδικών Δραστηριοτήτων

- Αποτελείται από:
 - Τμήμα Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και Παροχής Εφαρμοσμένης Εθνικής και Κοινοτικής Νομοθεσίας.
 - Τμήμα Ομαδικών Δραστηριοτήτων.

Περιφερειακό επίπεδο

- Λειτουργούν 7 Περιφερειακές και Ειδικές Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες, οι οποίες είναι:
 1. Αττικής και Νήσων.
 2. Πελοποννήσου και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας.
 3. Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.
 4. Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας.
 5. Ηπείρου.
 6. Κεντρικής Ελλάδας.
 7. Κρήτης.

Τοπικά Κέντρα Αγροτικής Ανάπτυξης

- **Σκοπός** τους είναι:
 - Η επιστημονική, επαγγελματική και τεχνολογική στήριξη των αγροτών.
 - Η πληροφόρησή τους ιδίως σε θέματα που αφορούν το είδος, την ποιότητα και την ποικιλία των αγροτικών προϊόντων που θα παράγουν, την τεχνολογία της παραγωγής και τη χρησιμοποίησή της στην καθημερινή πρακτική, την κατάσταση της αγοράς και τις προοπτικές της.
 - Η σύνδεση της αγροτικής έρευνας με την εφαρμογή των αποτελεσμάτων της στην πράξη.

Αρμοδιότητες των Τοπικών Κέντρων Αγροτικής Ανάπτυξης (1)

- Η **τεχνολογική** και τεχνική **βοήθεια** των αγροτών αναφορικά με τις νέες τεχνικές καλλιέργειας, νέες καλλιέργειες ή εκτροφές και νέες μεθόδους διαχείρισης των αγροτικών εκμεταλλεύσεων.
- Η **υποστήριξη** των αγροτών στη διάθεση της παραγωγής με τη συνεχή πληροφόρηση για τη διεθνή και εγχώρια ζήτηση, καθώς και για τη δημιουργία ομαδικών ή μεμονωμένων αγορών και συστημάτων διαχείρισής τους.

Αρμοδιότητες των Τοπικών Κέντρων Αγροτικής Ανάπτυξης (2)

- Η **συνεχής ενημέρωση** των αγροτών για την εφαρμοζόμενη αγροτική πολιτική, το νομικό πλαίσιο και τα αναπτυξιακά προγράμματα, καθώς και τη δυναμική εξέλιξης του αγροτικού τομέα σε εγχώριο και διεθνές επίπεδο.
- Η **καθοδήγηση** των αγροτών σε θέματα ποιότητας, μεθόδων καλλιέργειας, κόστους παραγωγής και ανταγωνιστικότητας.

Αρμοδιότητες των Τοπικών Κέντρων Αγροτικής Ανάπτυξης (3)

- Η υποστήριξη των αγροτών για την **εισαγωγή** στις νέες **τεχνολογίες** και στις εφαρμογές τους για τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις, ιδίως σε θέματα βελτίωσης φυτών και ζώων.
- Η πληροφόρηση και υποστήριξη των αγροτών σε θέματα ποιότητας εδάφους των αγροτικών γαιών, καθώς και την παροχή συμβουλών οικονομικοτεχνικού χαρακτήρα σε θέματα αγοράς και μίσθωσης αγροτικών γαιών.

Αρμοδιότητες των Τοπικών Κέντρων Αγροτικής Ανάπτυξης (4)

- Η υποστήριξη των αγροτών σε θέματα **διατήρησης και βελτίωσης των φυσικών πόρων** και ιδιαίτερα των υδατικών πόρων, καθώς και της περιβαλλοντικής διαχείρισης.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η θέση της γεωργικής εκπαίδευσης στο πλαίσιο του σημερινού εκπαιδευτικού συστήματος

Οργάνωση και παροχή γεωργικής εκπαίδευσης

- Σύμφωνα με το Νόμο 309/1976 η **υποχρεωτική** σχολική εκπαίδευση για όλους τους Έλληνες – νέους και νέες – είναι 9 χρόνια δηλαδή 6 χρόνια στοιχειώδους και 3 χρόνια γυμνασιακή εκπαίδευση.

Οργάνωση και παροχή γεωργικής εκπαίδευσης

- Τόσο στη **στοιχειώδη** όσο και στη **γυμνασιακή** σχολική εκπαίδευση δεν προβλέπεται από τους υπάρχοντες θεσμούς οποιαδήποτε γεωργική εκπαίδευση εκτός από ορισμένα φυσιολογιστικά μαθήματα.
- **Συστηματική** επαγγελματική γεωργική εκπαίδευση παρέχεται με τη μορφή της **προαιρετικής** εκπαίδευσης από το 1977 από:
 - Τεχνικά Επαγγελματικά Λύκεια.
 - Τεχνικές Επαγγελματικές Σχολές.

Δευτεροβάθμια Επαγγελματική Εκπαίδευση

- Η δευτεροβάθμια Επαγγελματική Εκπαίδευση αποβλέπει στο **συνδυασμό** της γενικής παιδείας με την τεχνική επαγγελματική γνώση.
- Το 2006, τα Δημόσια Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια (Τ.Ε.Ε.) μετατράπηκαν σε Επαγγελματικά Λύκεια και Σχολές (ΕΠΑ.Λ./ΕΠΑ.Σ.).

Επαγγελματική Γεωργική Εκπαίδευση

- Η επαγγελματική γεωργική εκπαίδευση παρέχεται πλέον από:
 - Τα Επαγγελματική Λύκεια (ΕΠΑ.Λ.).
 - Τις Επαγγελματικές Σχολές (ΕΠΑ.Σ.) του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.
 - Τις Επαγγελματικές Σχολές του Οργανισμού Γεωργικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Απασχόλησης (Ο.Γ.Ε.Ε.Κ.Α.) «ΔΗΜΗΤΡΑ», του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Επαγγελματικά Λύκεια (1)

- Τα Επαγγελματικά Λύκεια (ΕΠΑ.Λ.) διακρίνονται σε **Ημερήσια** (τριετής φοίτηση) και σε **Εσπερινά** (τετραετής φοίτηση).
- Στην Α' τάξη εγγράφονται χωρίς εξετάσεις οι κάτοχοι απολυτηρίου Γυμνασίου ή άλλου ισότιμου τίτλου της αλλοδαπής.
- Οι απόφοιτοι της Α' τάξης συνεχίζουν στη Β' τάξη των ΕΠΑ.Λ. ή μπορούν να εγγραφούν στη Β' τάξη των Γενικών Λυκείων.

Επαγγελματικά Λύκεια (2)

- Τα προγράμματα διδασκαλίας περιλαμβάνουν μαθήματα γενικής παιδείας, τεχνικά, επαγγελματικά και εργαστηριακές ασκήσεις.
- Οι ειδικότητες που προσφέρουν είναι:
 - Ειδικότητα Σύγχρονης Επιχειρηματικής Γεωργίας.
 - Ειδικότητα Τεχνολογίας και Ελέγχου Τροφίμων.
 - Ειδικότητα Έργων Τοπίου και Περιβάλλοντος.

Επαγγελματικές Σχολές (1)

- Απευθύνονται σε μαθητές οι οποίοι επιθυμούν να φοιτήσουν σε ειδικότητες που δεν απαιτούν ισχυρή θεωρητική υποστήριξη, αλλά **επικεντρώνονται** κυρίως στην **πρακτική** εξάσκηση, ώστε οι απόφοιτοί τους να εντάσσονται άμεσα στην **αγορά εργασίας** ως ειδικευμένοι τεχνίτες.
- Η φοίτηση στις ΕΠΑ.Σ. είναι **διετής** και περιλαμβάνει τις τάξεις Α' και Β', οι οποίες οργανώνονται σε Τμήματα Ειδικότητας.

Επαγγελματικές Σχολές (2)

- Τα προγράμματα διδασκαλίας περιλαμβάνουν μαθήματα τεχνικά, επαγγελματικά και εργαστηριακές ασκήσεις.
- Οι **ειδικότητες** που προσφέρουν είναι:
 - Φιλοτεχνικών επιχειρήσεων – αρχιτεκτονική τοπίου.
 - Επιχειρήσεων αγροτουρισμού και αγροβιοτεχνίας.
 - Ζωοτεχνίας.
 - Αγροτικών μηχανημάτων.
 - Αμπελουργίας – Οινοτεχνίας.
 - Θερμοκηπιακών κατασκευών και καλλιεργειών.
 - Δενδροκομίας.
 - Γαλακτοκομίας – Τυροκομίας.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ο.Γ.Ε.Ε.Κ.Α. «ΔΗΜΗΤΡΑ»

Ο.Γ.Ε.Ε.Κ.Α. «ΔΗΜΗΤΡΑ» (1)

- Σκοπός του είναι η **προσφορά** επίκαιρης επαγγελματικής **γνώσης** και σύγχρονης **πληροφόρησης** και ενημέρωσης στις αγρότισσες και στους γεωργούς ώστε να αποκτήσουν και να βελτιώσουν τις απαραίτητες ικανότητες και δεξιότητες που απαιτούνται για να ανταπεξέλθουν με επιτυχία στις απαιτήσεις του αγροτικού επαγγέλματος.
- Με αυτόν τον τρόπο ο Οργανισμός **συμβάλει** ουσιαστικά στην ανασυγκρότηση της υπαίθρου και στην ολοκληρωμένη ανάπτυξη του αγροτικού τομέα της οικονομίας.

Ο.Γ.Ε.Ε.Κ.Α. «ΔΗΜΗΤΡΑ» (2)

- Η αποστολή του Οργανισμού επιτυγχάνεται μέσω:
- Των 4 **Επαγγελματικών Σχολών (ΕΠΑ.Σ.)** (πρώην Τ.Ε.Ε.) του Ο.Γ.Ε.Ε.Κ.Α. «ΔΗΜΗΤΡΑ» στο πλαίσιο της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης.
- Των 71 **Κέντρων «ΔΗΜΗΤΡΑ»** (πρώην ΚΕΓΕ) στα πλαίσια της κατάρτισης και ενημέρωσης των απασχολούμενων στον αγροτικό τομέα.

Οι ΕΠΑ.Σ. του Ο.Γ.Ε.Ε.Κ.Α. «ΔΗΜΗΤΡΑ» (1)

- Οι ΕΠΑ.Σ. είναι εκπαιδευτικές μονάδες της δευτεροβάθμιας μεταγυμνασιακής εκπαίδευσης.
- **Σκοπός** τους είναι η εκπαίδευση και κατάρτιση των μαθητών σε ειδικότητες του αγροτικού τομέα.
- Η φοίτηση είναι **διετής** και περιλαμβάνει τις τάξεις Α' και Β'.
- Τα προγράμματα **διδασκαλίας** περιλαμβάνουν:
 - Τεχνικά-επαγγελματικά μαθήματα.
 - Εργαστηριακές ασκήσεις, εξειδικευμένες ως προς το περιεχόμενο της ειδικότητας.

Οι ΕΠΑ.Σ. του Ο.Γ.Ε.Ε.Κ.Α. «ΔΗΜΗΤΡΑ» (2)

- Οι ΕΠΑ.Σ. είναι τέσσερεις στη Ελλάδα.
 - Αβερώνφειος ΕΠΑ.Σ. Λάρισας.
 - Γαλακτοκομική ΕΠΑ.Σ. Ιωαννίνων.
 - ΕΠΑ.Σ. Ηρακλείου Κρήτης.
 - ΕΠΑ.Σ. Καλαμπάκας.
- Οι ειδικότητες που προσφέρει είναι:
 - Αγροτικών μηχανημάτων.
 - Ζωοτεχνίας.
 - Γαλακτοκομίας-Τυροκομίας.
 - Θερμοκηπιακών Κατασκευών και Καλλιεργειών.
 - Τεχνιτών Ξυλογλυπτικής-Διακοσμητικής Επίπλου.

Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση στον Ο.Γ.Ε.Ε.Κ.Α. «ΔΗΜΗΤΡΑ» (1)

- Τα προγράμματα κατάρτισης πραγματοποιούνται στα Κέντρα «ΔΗΜΗΤΡΑ» που υπάρχουν σε όλη τη χώρα από πιστοποιημένους εκπαιδευτές.
- Κάθε καταρτιζόμενος συμμετέχει σε ειδικά τμήματα κατάρτισης που αφορούν τον **ειδικό τομέα** στον οποίο δραστηριοποιείται.
- Οι καταρτιζόμενοι παρακολουθούν σεμινάρια **150** τουλάχιστον **ωρών**.

Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση στον Ο.Γ.Ε.Ε.Κ.Α. «ΔΗΜΗΤΡΑ» (2)

- Τα σεμινάρια **αφορούν**:
 - Τις εξελίξεις σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο.
 - Τις νέες ανάγκες της ελληνικής γεωργίας.
 - Τις σύγχρονες μεθόδους αγροτικής παραγωγής.
 - Τις απαραίτητες μορφές αγροτικής οργάνωσης.
- Προγράμματα κατάρτισης υλοποιούνται και με ευθύνη των Π.Γ.Σ. (**Πρακτικών Γεωργικών Σχολείων**) που εδρεύουν στην Πάτρα, στο Βέλο Κορινθίας και στο Μεσσαρά Κρήτης.

Τριτοβάθμια γεωργική εκπαίδευση (1)

- Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.):
 - Η διάρκεια σπουδών είναι 8 εξάμηνα.
 - Τα μαθήματα διακρίνονται σε θεωρητικά και εργαστηριακά.
 - Υποχρεωτική είναι η πρακτική άσκηση επαγγελματικό χώρο με το αντικείμενο σπουδών του τμήματος.

Τριτοβάθμια γεωργική εκπαίδευση (2)

- Ανώτατες Γεωπονικές Σχολές:
 - Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
 - Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.
 - Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.
 - Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης.
 - Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Αφροδίτη Παπαδάκη-Κλαυδιανού. «Γεωργική Εκπαίδευση. Η εξέλιξη της γεωργικής εκπαίδευσης από την αρχαιότητα έως σήμερα». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014.

Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:

<http://eclass.auth.gr/courses/OCRS216/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

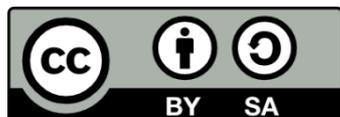
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Χρυσάνθη Χαρατσάρη
Θεσσαλονίκη, Εαρινό εξάμηνο 2013-2014

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

